

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddetin ve kadın yoksulluğunun sürekli artış gösterdiği ve kadına güvenli bir yaşam ortamı sunacak yasaların tam ve etkin uygulanmadığı koşullarda kadına yönelik şiddetin ve kadın yoksulluğunun sebeplerinin araştırılması, önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanacağı etkin politikaların oluşturulması ve yasaların ve uluslararası sözleşmelerin etkin bir biçimde uygulanması amacıyla; Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 15.11.2022

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddetin ve kadın yoksulluğunun boyutları her geçen gün korkutucu düzeyde artmaya devam etmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmadığı koşullarda erkek şiddeti ve aile içi şiddetin artacağı su götürmez bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Kadının ikincilleştirildiği eğitim ve istihdam politikaları, devlet kurumlarının yönetmeliklerinden ve eğitim müfredatlarından toplumsal cinsiyet eşitliğinin çıkarılması; devletin tüm yapıları, kamusal alan ve özel alanın her bir hücresi cinsiyet eşitliği temelinde kurulması gerekirken bugün toplumsal cinsiyet eşitliğinin kara listeye alındığını göstermektedir.

Ataerki kadını ev içinde konumlandırırken emek piyasası içindeki yerini de belirlemektedir. Kadının bedeni ve emeği üzerindeki denetimini aile ile sağlarken, çocuk bakımı, ev işleri, yaşlı bakımı gibi sorumluluklar da kadına yüklenmektedir.

Kadın yoksulluğu da özellikle pandemi ile birlikte derinleşmiştir. DİSK-AR'ın Ağustos 2022 Hanehalkı İşgücü Araştırması verilerine göre işsizlik türlerinin en yüksek olduğu kategori yüzde 26,5 ile geniş tanımlı kadın işsizliği olmuştur. İkinci yüksek işsizlik kategorisi ise yüzde 23,3 ile 15-24 yaş arasındaki genç kadınlar olmuştur.

Kadınlar çocukları için gerekli olan mamaya, beze ve süte ulaşamamaktadır. Kadınlar; üzerlerine yüklenen bakım emeği, çocuklarına bakacak kimse olmadığı, kamu kreşleri açılmadığı ve umudunu yitirdikleri için iş arayamamaktadır.

Derin Yoksulluk Ağrı'nın 2022 Mart ayında yayınladığı rapora göre

1. "Evsiz kalan kadınların 4'te 1'i ev içi şiddet sebebiyle evsiz kalıyor.
2. Kadınların yoksulluk içinde yaşama olasılığı erkeklere göre %35 daha fazla.
3. Dünya çapında gelir karşılaştırması yapıldığında, aynı iş için kadınlar erkeklerden %24 daha az ücret alıyor. Ücretli ve ücretsiz emek hesaba katıldığında bir kadın hayatı boyunca bir erkeğe göre dört sene daha fazla çalışıyor.
4. Kadınların ücretsiz bakım emeğinin bir senelik ortalama maliyeti 10,8 trilyon dolar.

Yine aynı araştırmaya göre yoksullukla mücadele eden kadınlar:

1. Çocuk yaşta, ekonomik sebeplerle evleniyor.
2. Eğitim haklarına erişemiyor.
3. Bakım yükü sebebiyle çalışmıyor.
4. Sağlık hizmetlerine, doğum kontrol araçlarına ve menstrual ürünlere erişemiyor.
5. Şiddete maruz bırakıldığında adalete erişemiyor.

Yoksulluk kadınların şiddet sarmalından çıkabilmesini de engellemektedir.

Kadına yönelik eşitsizliği ortadan kaldıracak politikaların yapılmadığı, koruyucu yasaların ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmadığı durumlar, iyi hal indirimleri ve kadına şiddete karşı cezasızlıktan cesaret alınması her gün bir kadının öldürülmesine yol açmaktadır. 2022 yılının ilk on ayında erkekler 280 kadını öldürmüştür. 2022 yılının Ekim ayında basın yansıdığı kadarıyla erkekler, en az 70 kadına şiddet uyguladı, en az 18 kız ve oğlan çocuğunu istismar etti, en az 13 kadını taciz etti, 14 kadını da seks işçiliğine zorladı. Yine Ekim ayında en az 32 kadını ve 4 çocuğu katletti.

Toplumsal cinsiyet kalıpları, "namusun tehlikeye düşmesi" söylemi ve "ev içi görevlerinin tam ve eksiksiz yerine gelmemesi" gerekçesi şiddetin meşrulaştırılma aracı olarak kullanılmaktadır.

Devlet kurumları kadının toplumsal hayatta güvenli bir biçimde yaşamasını sağlaması ve şiddete karşı koruyucu yasalar koyması gerekmektedir. Kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini önlemek yerine ailenin ve boşanmanın engellenmeye çalışılması, kadının

ekonomik bağımsızlığının kurulmasının önündeki engeller kadının şiddet gördüğü bir ortamda hapsedilmesi anlamına gelmektedir.

Öte yandan da toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmadığı, 6284 sayılı yasanın uygulanmadığı ve İstanbul Sözleşmesi'nden tek taraflı çekilme kararı, kadına yönelik şiddete karşı cezasızlık rejiminin işletilmesi kadına yönelik şiddeti derinleştirmektedir

Kadına yönelik şiddetin ve kadın yoksulluğunun sürekli artış gösterdiği ve kadına güvenli bir yaşam ortamı sunacak yasaların tam ve etkin uygulanmadığı koşullarda kadına yönelik şiddetin sebeplerinin ve kadın yoksulluğunun araştırılması ve önlem alınması gerekmektedir. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanacağı etkin politikaların oluşturulması, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve sorumluluğundadır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tun
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Colhan
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Alihan
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abdullah
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	Hasan
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	Ömer
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe
12	MURAT SARISAÇ	VAN	Murat
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	Sevin
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	Ayşe
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	Ebrü
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	Nusrettin
19	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
20	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas